

İŞÇİ SINIFI TARİHSEL GÖREVİNİ KENDİ BAĞIMSIZ PARTİSİ ARACILIĞIYLA BAŞARIR

Bursa İli'nin düzenlediği toplantıda yapılan konuşmadan, 9 Kasım 1975.

İç politik durum, seçimlerden önce ve hemen sonra yaptığımız tahminleri doğrulamaktadır. Seçimlerden gerileyerek çıkan MC'nin koalisyon hükümeti daha istikrarsız, daha sallantılı bir hal almıştır. Ve Demirel, ekonomik sorunların başedilmez zorluklarına rağmen iktidarda kalmak ve onu perçinlemek çabasındadır. Bu uğurda Demirel çok yönlü, hatta ilk bakışta çelişkili gibi görünen, girişimler ve davranışlar içindedir. Oysa güttüğü amaç bakımından bu girişim ve davranışlarının tutarlığı vardır.

Örneğin MSP'ye karşı tutumu böyle çelişkili bir görünüm vermektedir. MSP iç ve dış politikaya ilişkin bir dizi talepleri sürüp bunların gerçekleştirilmesini koalisyonun devamı için şart sayıyormuş gibi bir izlenim verince, Demirel ilkin bunları umursamaz, kendi başına buyruk bir tutum içine girdi ve koalisyon ortağının kesin, açık itirazlarını hiç tınmaksızın ABD ile müzakereleri başlattı. MC iktidarını korumak ve perçinlemek bakımından ABD'nin desteği ve onunla ilişkilerin düzeltilmesi Demirel için baş şarttı. Demirel bu zorunluluğu MSP'nin aslında kabul ettiğini ve Bakanlar Kurulunda görüşülüp karara bağlanmadan ABD ile müzakereler başlandı diye MSP'nin koalisyonu bozmayacağını iyi hesapladı. Nitekim de öyle oldu. MSP'nin iç politikaya ilişkin taleplerine gelince, Demirel bu konuda yüzseksen derecelik bir dönüşle MSP karşısında çok alttan alan, çok uzlaşıcı bir tutum benimsedi. MSP'nin ileri sürdükleri, koalisyonun devam edip etmeyeceğini belirleyecek şartlar değil, sadece bir takım isteklerdi. Bu da normaldi, esasen koalisyon protokolünde ve hükümet programında mevcuttu. Bu iki belgede sözü edilen işlerden bir kısmı yapılmış, bir kısmı da bundan böyle yapılıp tamamlanacaktı. Hepsi bundan ibaretti. Demirel'in bu taktiği de sonuç verdi. İki taraf oturup konuştular ve anlaştilar. Koalisyon kurtarıldı.

Demirel'in Meclis başkanının seçimi konusundaki tutumu da görünürde çelişkili, ama güttüğü amaç açısından tutarlı. Önce centilmen anlaşmasına riayet edecek, Meclis başkanının CHP'den olmasına razı olacak gibi göründü. MSP sorununu çözmek, bir sonuca vardırarak gerekirdi. O sırada bir de Meclis başkanı seçimi sorununu, yeni bir anlaşmazlık konusu olarak ortaya çıkarmak istemedi. Hem ABD ile müzakereleri başlatma, hem de MSP'nin direncini kırma yoluna girince, bunu başarabileceğini görünce, Meclis başkanının MC partilerinden seçilmesi tezini ileri sürdü. Şimdi bu tezin gerçekleşebilmesi için denildiğine göre altı aya daha ihtiyaç varmış ve Demirel bunları bağımsızlardan sağlamayı hesaplıyor.

Meclis başkanının seçimi konusunda Demirel ikili taktik kullanıyorsa benzer. İkisinden hangisi sonuç verirse versin, kendisinin kârlı çıkması hesabı üzerine yürütülen taktiklerdir bunlar. Birincisinde, CHP adayına karşı MC adayı çıkararak, MC-CHP mücadelesini alevlendirmek, sonunda başkanlığı ele geçirip Meclis'e

daha hâkim bir duruma gelmek. İkincisinde, bir MC adayı çıkarma kozunu kullanarak CHP adayının seçilmesi karşılığı CHP'den bir takım politik tavizler -belki ABD ile ilişkiler ve Kıbrıs konusunda tavizler- koparmak. Ve tabii, Demirel, Meclis başkanını seçtirebilecek kadar oy toplayabilir olunca, dolaylı olarak, MC hükümetinin Meclis'de oy çoğunluğuna sahip olduğunu, hatta belki de oylarını arttırdığını gösterme imkânını bulacaktır.

Son günlerde, çok karışık, tutarsız ve çelişkili gibi görünen, siyasal partiler düzeyinde yeralan olay ve girişimlerin ana çizgileriyle esas tablosu kanımızca budur. Kabul etmek gerekir ki Demirel usta bir taktisyen ve onun karşısında CHP taktisyenleri biraz yaya kalıyorlar. Koalisyonun parçalanması ve Meclis başkanının seçimi konusunda AP ile MSP ve MC ile bağımsızlar arasında uyumsuzluk ve sürtüşmelerden yararlanan taktikler uygulanamaz mıydı? sorusu geçerli olan bir sorudur. Her halde CHP, genel planda eleştiriler ve öneriler ötesinde, günlük somut olaylarda geçerli taktikler saptayıp uygulamak ve sonuç almak, hiç değilse sonuç alma yönünde ciddi, tutarlı, ısrarlı çalışmalar yapmak durumunda ve zorundadır. CHP, ayakları günlük somut olay [ve] gelişimler düzeyine basmayan, az çok havada kalan bir durumda görünmektedir.

Demirel'in vahim bir hal almış bulunan gençlik içindeki silahlı saldırılar karşısındaki tutumu üzerinde de önemle durmak gerekir. Gencecik hayatların sönmesine sebep olan en kanlı olayları Demirel "fevkalade hazin" bulup üzüntülerini belirtiyor; "iç barışa ve sükuna" olan ihtiyaçtan söz edip bu konuda herkesten tekrar tekrar ricalarda bulunuyor. Bir başbakan nasıl böyle konuşur? Demirel, olup bitenlerle ilişkisi olmiyan ve işlerde sorumluluğu bulunmayan sıradan bir yurttaş mı ki böyle konuşabiliyor? Demirel, kendisini yağdan kıl çeker gibi bu olayların sorumluluğundan sıyıramaz. Başbakan olarak baş sorumludur ve komando denilen gerici grupların ardı arası kesilmeyen saldırılarının sebep olduğu bu yaralama ve öldürme olaylarını, taşlı, sopalı, silahlı saldırıları önlemekle yükümlüdür. Bunların hesabı ondan sorulur ve bir gün mutlaka sorulacaktır. Eğer üzüntüsünde, huzur ve sükûneti getirme isteğinde samimi, ama silahlı saldırıları, kanlı olayları önlemiyor durumunda ise, hükümet ve başbakan olarak aczini kabul edip istifa etmeli, iktidardan çekilmelidir. İktidarda kalmakta direniyorsa, hiç mazereti yoktur, üniversitelerde, öğrenci yurtlarında ve tüm ülkede asayışı sağlamak zorundadır.

Ama Demirel üzüntülerinde ve ricalarında samimi değildir. Demirel, kaba kuvvet saldırıları, yaralanma ve ölümlerle sonuçlanan olayları kasitle tırmandırmakta veya tırmanmasına müsaade etmektedir. Bunu yapmakla Demirel'in, açıkça tam boy faşist bir yönetimi, bir ikinci 12 Mart Dönemi'ni hedef aldığı söylenip yazılmaktadır. Bu değerlendirmede bir hakikat payı vardır. Ama kanımızca ikinci bir değerlendirme daha yapmak mümkündür ve bizce daha varittir: Bir yandan, bütün baskı ve kovuşturmalara rağmen varlığı eritilemeyen, gelişimi önlenemeyen sola, gençliğe, öğretmenlere, aydınlara, siyasal kişilere yapılan yasa dışı ve cana kasteden saldırılarla sindirmek, dizginlemek; öte yandan, bir sağcı askeri darbe, 12 Mart döneminin geri gelmesi ihtimalini zihinlerde yaratarak hem inatçı koalisyon ortağını, hem CHP'yi istediği hizaya getirmek ve bu ihtimali bir tehdit olarak tüm sola karşı kullanmak. Daha önce de defalarca belirttiğimiz üzere, şu günlerde, yakın gelecekte,

bir askeri müdahale ve tam boy açık faşizmin gerçekleşmesi ihtimali bizce pek varit değildir. Ama böyle bir ihtimali, böyle bir tehdidi Demirel kendi iktidarını sürdürmek için ustaca kullanma çabasıdır. Demokratik, ilerici, sol güçler Demirel'in bu oyununa gelmemelidirler. Bir askeri müdahale ihtimalini ve bu yönde muhtemel provokasyonları dikkatle hesaba katmakla beraber, "aman açık faşizm gelir", "yeni-den 12 Mart dönemine dönülür" ürküntüsüne asla kapılmamalıdır. Askeri müdahale, faşizm, mücadele edilmez, kaçınılmaz bir akıbet, bir yazgı değildir.

Kaba kuvvet saldırıları, cana kıyan hareketler çoğunlukla gençlere, öğretmenlere vb. yönelmekle birlikte MC iktidarının ve dayanağı burjuvazinin asıl hedefi işçi sınıfını dize getirmektir. Bunu da defalarca belirttik. Son aylarda sopalı, taşlı, silahlı saldırılar işçi sınıfına da yöneltilmiştir. Sendikal toplantılar basılmış, dağıtılmış, fabrikalarda silahlar patlamıştır. Ama burjuvazi, asıl, hükümet ve meclisler aracılığıyla ve devlet gücüyle işçi sınıfını kontrol altına almak istemektedir. Ücretlerin dondurulması talebi tekrar tekrar dile getirilmektedir. Bu talebi kamuoyu önünde haklı gösterebilmek için, bir yandan enflasyonun bu yoldan önlenebileceği, bir yanda da kira ve kârların da ücretlerle birlikte dondurulması önerilmektedir. Bu son iki öneri bir aldatmacadan başka bir şey değildir. Kârların gerçek miktarını muhasebe oyunlarıyla gizlemek her zaman mümkündür. Kiralar konusunda ise, geçmişteki uygulamalar hep kaçamak yolları bulunabildiğini göstermiştir. Ama ücretlerin dondurulma kararı alındığında, bu gerçekten, demirden bir kural olarak uygulanabilmektedir.

15-16 Haziran olaylarına yol açan meşhur 274-275 sayılı kanunların değiştirilmesi, yani, burjuvazinin yararını daha kollar hale getirilmesi talebi de yeniden ortaya çıkmıştır. Bu yoldan sendika kurma ve seçme, dilediği sendikaya girme veya ondan çıkma özgürlükleri iyice kısıtlanacak, yok edilecek; işçilerimiz, burjuvazinin güdümünde veya dümen suyunda olan sendikalarda toplanmaya zorlanacaktır.

İşçi sınıfımız burjuvazinin bu isteklerinin gerçekleşmesine elbette müsaade etmeyecektir. Bilinç düzeyi ve direnme yeteneği 1970'den bu yana çok daha gelişmiş olan işçi sınıfımız bu anti-demokratik istek ve girişimlere karşı sonuna kadar mücadele edecek, çetin uğraşı ve mücadelelerle elde ettiği ekonomik-sosyal kazanımları korumayı ve daha da artırmayı bilecektir.

İşçi sınıfımız giderek şunun da bilincine varmaktadır ki, gerek kendi ekonomik-sosyal haklarını korumak ve geliştirmek, gerekse ülkenin tam bağımsızlığını gerçekleştirmek ve demokratikleşme sürecini geliştirmek için sadece sendikal alanda ekonomik mücadele yeterli değildir. Politik mücadele ve bunun için de politik düzeyde örgütlenme şarttır. Tüm ekonomik, sosyal, kültürel sorunların çözümü politikadan geçer, iktidar sorununa bağlıdır. Yine işçi sınıfımız bilmektedir ki, anti-empyralist bağımsızlık mücadelesinin ve demokrasi hareketinin orta direği, itici gücü ve güvencesi kendisidir ve bu alanlarda tüm anti-empyralist demokratik güçlerin öncüsü olmak durumundadır. İşçi sınıfımız bu tarihsel görevi yerine getirebilecek güçte ve yetenektedir. İşçi sınıfı bu görevi kendi bağımsız partisi aracılığı ile başarır. Bugün burada Partimiz çatısı altında toplanan ve toplanacak olan işçi kardeşlerimiz işçi sınıfının bu bilince varmış en uyanık, en sorumlu, en girişken unsurlarıdır.

Kendilerini sevgi ve saygıyla selamlarım.

TÜSTAV Arşivi